

Door Paul van Grinsven

HET WONDER DER GEBOORTE

Jezuke is geboren, halleluja hallo, Jezuke is geboren in een bakske vol met stro

We schrijven het jaar 0. Op de uitgestrekte hellingen van het oude Galilea liepen talloze groepen herders en herderinnen de velden plat. Van de St. Pietersberg via Ubachsberg tot aan de Schambergen. Iedere hardloopgroep liep in tempo 1, 2 of 3, al naar gelang het commando van de eigen leider. Deze was te herkennen aan het omgeslagen schapenvel met daarop in opgedroogd schapenbloed gekalkt: TRAINER. Onder hun leiding kreeg het neerzetten van de voeten van de recreatieve hardlopers iets weg van het donderend geraas van op hol geslagen ossen en ezels, met dit verschil dat zij sandalen droegen die de aarde minder deden beven, omdat ze verplicht waren om op hun voorvoet te landen. Bij de aanschaf van die sandalen hadden ze dat al kunnen oefenen op de boomstammen bij de twee verschillende leveranciers: 'God for Run' en 'De Herders Company'. Een groepje sceptici langs de kant van de weg betitelde de hardlopers als Maaslandse Voet Vegers, kortweg afgekort: MVV. De sceptici dreven de spot met hun rekoefeningen: "Heb je ooit een paard zien rekken?" Zonder antwoord af te wachten, vervolgden ze hun tirade: "Met hun achterste poten rekken ezels om ermee uit te halen. Stelletje ezels dat jullie zijn..." De standvastige trainers lieten zich geenszins afleiden en hielden hun hardlopers bij de les. Tot zover leek nog alles pais en vree in Galilea.

Maar toen brak, ondanks een stralende sterrenhemel, de hel los: de hardloopgroepen gunden elkaar het licht in de ogen niet. Zo bleek menige hardloper niet te beroerd om een door een wolf doodgebeten schaap voor de voeten van de concurrerende groep te werpen opdat die hardlopers over elkaar heen zouden struikelen. En als dat mocht leiden tot enkelbreuken of ander ongerief, dan was dat mooi meegenomen. Eén groep, de zogenaamde framerunners, gebruikte nog grover geschut terwijl hun trainer hen onophoudelijk opzweepte. Met hun karren blokkeerden ze de paden, om vervolgens met hun karrenwielen pardoos over de voeten van de hen onwelgevallige hardlopers heen te rijden. "Eigen schuld, dikke bult. Hadden jullie maar moeten opletten!", klonk het. De Nordic Walkers lieten zich evenmin onbetuigd. Met hun stokken zwaaiden ze vervaarlijk rond. Naar verluidt werd zelfs een herder in zijn kruis geraakt. Dat zou een minderheidsgroep, de baanatleten, nu nooit overkomen. Immers, zij haalden hun neus op voor het hardlopen en wandelen over velden en paden. Als in een cirkel waar je nooit meer uitkomt, liepen of sprinten ze slechts hard over een ovaalachtig iets dat bestond uit geplaveide marmeren tegels. De hardloopgroep TONN maakte hier weer korte metten mee. Met donderend geraas rolde ze met de snelheid van een dubbele n van de nabijgelegen St. Pietersberg af. Bij het afremmen braken de tegels in stukken. Maar die baanatleten waren echter niet voor één gat te vangen. In tegenstelling tot de hardloop- en wandelgroepen meenden zij op iedere vraag in het atletiekleven een antwoord te kunnen geven (een 2000 jaar later zou men zo iets een quiz gaan noemen). De morrende concurrentie had het nakijken. In een escapewandeling

veranderde de morrende concurrentie echter in een moordende concurrentie. Ja lezer(es), u leest het goed: de na-ijver liep helemaal uit de hand. Tot grote spijt van de Arme Marie. Zij struinde langs de velden om op te roepen tot verbinding. De hardlopers keken haar verward aan: waar heeft ze het in godsnaam over?

Het toch wel plotse obstinaat en welhaast agressief gedrag van die herders en herderinnen werd op verzoek van Koning Hillenaar onderzocht door een sterrenwichelaar. Weldra volgde zijn analyse. In de sterren stond geschreven: er staat iets groots te gebeuren dat in nog geen 100 jaar is voor gekomen; een wonderbaarlijk kindeke is op komst! Er werd gefluisterd dat het in zijn toekomstig leven de 100 meter in 9 seconden zou lopen en de marathon in minder dan twee uur. Anderen meenden dat het kindeke zowel goed zou kunnen hardlopen als fietsen, hoewel ze zich nog geen enkele voorstelling van een fiets konden maken. Ze verzonnen er zelfs een naam voor: duathlon. De groepen daagden elkaar uit: *The Special One* moest per se geboren worden in de grot van *hun* groep. Terwijl de onbevleete vrouw nog bezwangerd moest worden, steeg al een luid gekrakeel op uit de schorre stemmen van talloze herders en herderinnen: “Wie zijn toekomstig kind lief heeft, bevalt in onze grot!” Desondanks trokken de groepen nog eenmaal gezamenlijk op: om opwachting te maken bij de jubelende receptie van Koning Hillenaar. Ze hieven er het volkslied van Galilea aan:

Wilhelmus van Galilea, archivaris tot in den doet, de club getrouwe...

Op de elfde dag van het jaar 0 werd in het paleis van de koning de onderlinge strijd onverkort voortgezet. Bij zijn welkomstwoord permitteerde de breed lachende koning zich een grapje over de onbevleete vrouw: “Niet gebaard, toch een taart!” Niet al te woke die opmerking, maar hij hoopte daarmee de engel uit de titanenstrijd te halen. Knielend voor de troon presenteerde iedere groep haar eigen verhaal, een verhalenestafette avant la lettre. Met uitzondering van één groep: *Runners Only*. Zij deed haar naam alle eer aan. Verhalen vertellen was er niet bij, de groep rende alleen. De andere groepen wisselden juist wel argumenten uit over de opgeworpen hamvraag: wie beschikt over de meest geschikte kraamgrot om het wonderbaarlijk kindeke ter wereld te brengen? Rumor alom. Om de menigte in het gareel te houden serveerde de koning zijn discipelen olieballen met poedersuiker. Ze bleken uitstekende kalmeringstabletten te zijn. De koning had genoeg gehoord. Onder begeleiding van kundige hoornblazers, die *hoeg, hel en zaat* speelden, lukte het hem om de herders en herderinnen met hun makke schapen het paleis uit te bonjournen.

Echter, toen raakte Galilea van de regen in de drup: het land van schoonheid sloeg om in een land van tragiek. De hardlopers begaven zich al snel op de paden van de klaverbladwandelingen. De onderlinge concurrentie nam hierdoor alleen maar toe. Iedere groep wilde immers zijn beste beentje

voorzetten in spel en competitie: om te laten zien wie het beste voor het nog ongebooren kindeke kon zorgen. Tegelijkertijd legde iedere groep alvast een pad aan naar de eigen grot. Want als de onbevleete vrouw op haar ezel zou arriveren, moest zij niet afdwalen naar een foute grot. De framerunners hadden dat natuurlijk als eerste door. Met hun karrensporen wezen ze immers al de weg naar hun grot. De vrije lopers lieten zich hierdoor niet imponeren: “Via ons pad kan de onbevleete vrouw beter tot Ubachsberg reizen, de mooiste woonplek van Galilea”, schepte trainer Pater op. Maar ze had gerekend buiten de signaleurs. “Als iemand die rondtrekkende vrouw de weg naar de juiste grot kan wijzen, dan zijn wij het wel”, klonk het vol bravoure. Op hun beurt kregen de wegwijzeraars lik op stuk van de hardloopgroep AV’34: “Wij hebben jullie helemaal niet nodig. Met onze fakkels wijzen we de onbevleete vrouw de weg door het donker naar onze grot.” De Kimbrianen, een even gevaarlijke als beruchte stam, gaf de vierendertigers van katoen: “Stelletje pyromanen dat jullie zijn! Jullie zullen de god Ajax wel aanbidden. Stelletje afvalligen!” Op gevaar af om klappen op te moeten vangen, posteerden de moddervoetjes zich tussen de vierendertigers en de Kimbrianen in. Ze wierpen hun vrouwelijke charme in de strijd. Bij het toewijzen van de grot moest de koning daar wel gevoelig voor zijn. Niettemin werden zij bestraffend toegesproken door de dinsdagochtendgroep: “Wat krijgen we nou? De paden zijn geen catwalks! En meen jullie maar niets! Wij hebben veel doktoren en verpleegkundigen in huis. De beste zorg voor moeder en kind wordt door ons geleverd.” De wandelgroep ‘Nooit meer terug op oud niveau’ (NOON) had zich lang koest gehouden maar zei beslist: “Er is maar één groep die expertise in huis heeft om over paden te lopen en het juiste pad uit te kiezen, en dat zijn wij! Dus de weg naar onze grot is het enige juiste en ware pad voor de onbevleete vrouw.” De woensdagavondgroep van herder Geelen, die voor deze gelegenheid een bondje sloot met de maandagavond- en de donderdagochtendgroep, maakte weer gehakt van NOON: “Stel dat het mis gaat met de bevalling, dan moet je snel kunnen wegrennen om hulp te halen. En dat lukt jullie bij lange na niet.” Daarop riep de koning vertwijfeld uit: “Jezus!” Maar met deze uitroep was hij een aantal maanden te vroeg. En de meute zong voor de tweede maal:

Wilhelmus van Galilea, archivaris tot in den doet, de club getrouwe...

Op zoveel venijn onder zijn volk had de koning niet gerekend. De hardlopers, wandelaars en baanatleten daarentegen werden er juist door gesterkt. Veel energie staken ze in een opknopbeurt van hun eigen grot, die geheel uit kalkzandsteen opgetrokken was. Allen deden een klemmend beroep op herder Kleinen om nog wat extra mergelblokje aan te slepen teneinde onvolkomenheden in binnenwanden te herstellen. Doordat hij zo hard kon hollen, lukte het hem om bij iedere groep tijdig een offerte uit te brengen. Toch was deze mooimakerij niet wat de koning graag zag. Een existentiële vraag hield hem uit zijn slaap: hoe moest hij een keuze maken tussen de voor hem gelijkwaardige groepen? Een gruwelijk en ogenschijnlijk onoplosbaar dilemma. Er was maar liefst sprake van 20 grotten, bewoond door verschillende hardloopgroepen, wandelgroepen en baanatleten. En het bepalen van de juiste maand van de bevalling maakte het de koning evenmin makkelijk. Weliswaar ging bijkans iedere herder(in) ervan uit dat het heuglijk feit in de twaalfde maand, december, zou plaatsvinden, maar één hardloopgroep las een afwijkende kalender. Die carnavaleske groep – steevast haar gezicht met houtskool geschilderd – beweerde dat de twaalfde maand in de maand van carnaval zou vallen, februari. “Kijk maar”, betoogde de voorvrouw van deze groep op triomfantelijke wijze: “Oktober is afgeleid van otto (acht), november van nove (negen), december van dieci (tien). Dus is januari de elfde en februari de twaalfde maand. Geen speld tussen te krijgen!” En of dat nog niet genoeg was, claimde deze carnavalsgroep haar grot voor de bevalling

van het kindeke, een carnavalskindje in haar ogen. De gestreste koning had even geen zin in deze semantische discussie, te meer daar hij het Italiaans niet beheerste. Maar bovenal, om een kind nu twee maanden langer in de buik van de moeder te laten spartelen, tartte alle vroedvrouwkundige wetten.

Ten einde raad besloot Koning Hillenaar een mediator aan te stellen. Dat woord snapte hij tenminste. Maar wie dan? Hardop denkend passeerde er een aantal kandidaten. In eerste instantie dacht hij aan de Goede Broer met zijn roepstoeter. “Daar zal eenieder wel naar luisteren...” Bij nader inzien viel hij af. Te lange periodes verbleef hij in het buitenland, *Kirchrao* genaamd, en sprak niet over Onze Lieve Heer maar over *D’r Herjot*. Zijn broer, herder Bonfrère van het startschot, wist dat rare woord voor de koning te vertalen: “*D’r Herjot is Slivvenier in us taol.*” Al rap richtte de koning zijn blik op herder Zwemmers. Die had zich in Galilea met ondersteunende activiteiten verdienstelijk gemaakt voor de hardlopende meute. Maar nadat zijn beide knieën dienst weigerden, bleek hij een Z aan zijn achternaam toegevoegd te hebben. Daarna begaf hij zich met een bootje te water in plaats van te gaan wandelen zoals te doen gebruikelijk bij herders met blessures. En misschien nog wel erger: ondanks overvloedig water onder zijn achterwerk wist hij nog niet eens een plasje in wijn te veranderen. Nee, dan liever herder Petrus. Die schonk regelmatig wijn afkomstig uit de wijnranken van de vruchtbare Schambergen. Tot slot kwam een van de trainers in beeld: herder Franciscus. Als door een bliksemschicht getroffen slaakte de koning een kreet: Eureka! Hoewel hij met zijn eigen grot, de donderdagochtendgroep, direct belanghebbende was, stelde de koning herder Franciscus toch als mediator aan en werd uit zijn *man cave* gehaald. Ondanks zijn liefde voor het geluid van rollende stenen in die *man cave* straalde hij rust uit, beschikte over een gezaghebbende mimiek en zag er ook nog eens als een knappe vent uit, gebruid en al tussen al die bleekscheten. Ja, de koning diende op grond van nieuwe wetgeving rekening te houden met de wensen van de herderinnen. Bovendien was hij er heilig van overtuigd – daarbij verwijzend naar een sinds kort populaire uitdrukking – dat herder Franciscus over zijn schaduw heen zou kunnen springen. En de meute zong voor de derde maal:

Wilhelmus van Galilea, archivaris tot in den doet, de club getrouwe...

Herder Franciscus ging meteen aan de slag. Hij had informatieronde noch verhalenestafette nodig om zijn imposante verhaal Galilea in te slingeren. Hij liep recht op zijn doel af, overzag de 20 naast elkaar gelegen grotten, schakelde een bouwkundige in voor advies en besprak het beoogde resultaat met de trainers van de 20 groepen: de tussenliggende wanden van de grotten zouden allemaal uitgezaagd worden opdat er één supergrote grot zou overblijven om het kindeke te herbergen. Een grot van en voor iedereen. Om de trainers over de streep te trekken, nam Franciscus herder Kleinen mee. Die verzekerde de trainers dat de uitgezaagde mergelblokken hergebruikt konden worden om er elders in het jaar 1 ruime kleedlokalen van te maken. Dit luxe vooruitzicht gaf uiteindelijk de doorslag. Met vereende krachten werden de tussenwanden weggehaald. Medio december was de

klus al geklaard. *“Laot ‘t kinneke mer kaome”*, zo klonk het. De officiële opening van de grot liet Koning Hillenaar aan zich voorbij gaan. Zijn hoflakei Mackus doorboorde met graagte het lint. Nu moest alleen nog de aankleding van de grot plaatsvinden. Herder Guillaume beloofde levensgrote Mariabeelden – want zo heette de vrouw van de onbevleete ontvangenis – langdurig brandende kaarsen en andere paraferalia te plaatsen. Deze religieuze versieringen liet hij aanrukken vanuit het Waalse Banneux. Een prestatieve wandelgroep zou die spullen tijdig afleveren. Vol spanning wachtten de herders en herderinnen deze voetsoldaten af. In de tussentijd sleepten ze dennenhout en balen stro de grot in. Aan de achterwand stalden ze schape, een ezel en een os. Dat waren nu eenmaal de normen en waarden van Galilea: achter een kribbe hoorde dat soort beesten te staan. Op de geplande datum 21 december arriveerden, uitgeput en wel, de koene voetsoldaten uit Banneux in de supergrote grot. Een op pad gestuurde verkenners kondigde op de avond van 24 december de blijde komst van Maria aan. Gezeten op een ezel werd ze vergezeld door Jozef de timmerman. Als de ezel weigerde om door te lopen, gaf hij met zijn riem eerst een rukje naar rechts, dan naar links en pas daarna trok hij hem rechtdoor. Een ezelkenner dus. Zodoende voorkwam hij een rake uithaal van de ezel met zijn achterpoot. Dat tafereel hadden de sceptici al eerder aanschouwd. Bovendien zagen ze Jozef langs de kant van de weg een wieg in elkaar *tummen*, voor het geval dat... Die wieg bleek nog niet nodig maar zijn naam ‘Timmerman’ werd voorgoed verbasterd tot Tummers. Maria en Jozef betraden de grot waar het een drukte van jewelste was maar toch een serene rust heerste. Als alles overziende drones zweefden de Cherubijntjes boven in de grot met in hun midden de *bungy jumpende* Arme Marie, al moet gezegd worden dat zij een paar maatjes dunner was dan haar mollige collega engeltjes. Om haar middel droeg ze een banier met daarop – dat kon niet missen – haar herhaalde oproep: verbinding. Dat ze bij het bungy jumpen een scheurtje in haar bekken en haar pols brak was *all in the cave*. Amper was Maria gaan liggen of het wonderbaarlijk kindeke kwam ter wereld voor ons allemaal. Een ingehuurde artiest zong uit volle borst: *Jezuke is geboren, halleluja hallo, Jezuke is geboren in een bakske vol met stro*. Een Vlaamse baanatlete, die al langer in Galilea verbleef, trok een indoor sprint van 60 meter naar de vertolker van dit schone lied. Urbanus was zijn naam. Een typisch geval van grensoverschrijdend gedrag tussen Galilea en Vlaanderen. En de meute zong voor de vierde maal:

Wilhelmus van Galilea, archivaris tot in den doet, de club getrouwe...

Bij al deze verwickelingen in de grot stonden de baanatleten paf. Deze keer bleven ze het antwoord schuldig. Om die reden zouden hun nazaten in meervoud door het leven gaan: Paffen. Herderin Aïcha begreep niet zoveel van de ontstane feestvreugde in de grot. Ergens had ze gelezen dat Jezus slechts één van de vele profeten was. Maar haar relativering ging ten onder in het feestgedruis. Ondertussen laafden herders en herderinnen zich aan de kruiken wijn, afkomstig van de vruchtbare Schambergen. Al lallend bralde de meute menige smartlap mee. *“De glimlach van een kind doet je beseffen wat leven is... Het liefste bouw je een muurtje om Hem heen.”* Alsof de meute nog maar twee weken daarvoor niet al alle tussenmuren had weggezaagd... *“Kleine jongen je bent op deze wereld. Dus zul je moeten vechten, net als ik...”* En uiteraard werd eensgezind de klassieker meegezongen: *“... Niks is te lesteg en niks is te zwoer, want vrundsjap, dat is noe zjus de krach vaan us koer.”* Het was een en al verbinding dat de klok sloeg tussen de verschillende groepen.

Uiteraard was Koning Hillenaar hiermee in zijn nopjes maar wenste deze nieuwe ontwikkelingen graag te formaliseren. Een nieuw aan te trekken hoflakei moest de organisatie Verbinding, Vitaliteit en Vriendschap (VVV), *the artist formerly known as* de Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer, gaan leiden. Ondertussen promoveerde de koning – de gelijke berechting mannen en vrouwen in acht nemend – één herder en één herderin. Franciscus werd bevorderd tot de Heilige Franciscus met medeweten van het kindje Jezus en de Arme Marie werd van haar akelige voornaam ontdaan en heette voortaan: Verbindende Annemie. Voor haar niet aflatende pogingen tot verbinding – ze vloog van boven naar beneden en weer terug – werd ze ook nog eens gepromoveerd van herderin tot heldin. De pas benoemde hoflakei wilde meteen een naamsverandering voor de VVV doorvoeren: Marketing Galilea. Maar van deze nieuwlichterij was de goegemeente niet gediend. Je kon nu al over de koppen lopen in de grot. Tegelijkertijd werd de vraag opgeworpen: *is heer wel eine vaan us?* Wat hiervan ook zij, Koning Hillenaar gaf de VVV de opdracht om op de derde dag van het jaar 1 een evenement te organiseren ter afsluiting van de voorbije 100 jaar. Zijn ultieme wens: “Hardlopers, wandelaars en baanatleten moeten kris kras door elkaar gaan staan, maar met structuur het cijfer 100 vormen.” Vanaf een wolk zou *Slivvenier* het gebeuren gadeslaan en vereeuwigen. En zo geschiedde. Na Eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag kon voortaan op 3 januari Verbindingdag worden gevierd.

*Zoaleg Nuijaor
De kop vol haar
De kop vol niete
Dieg maags in mien waffel biete!*

En de meute zong voor de vijfde maal:

Wilhelmus van Galilea, archivaris tot in den doet, de club getrouwe...

En toen blies niemand minder dan Wilhelmus zelf het verhaaltje uit maar niet nadat hij een verzuchting had geslaakt: “*Jao, jao, veer weite ’t noe wel. Es God bleef, blijf iech ouch in ’t jaor 1 archivere. Dat hoof toch neet ederein te weite...*”